

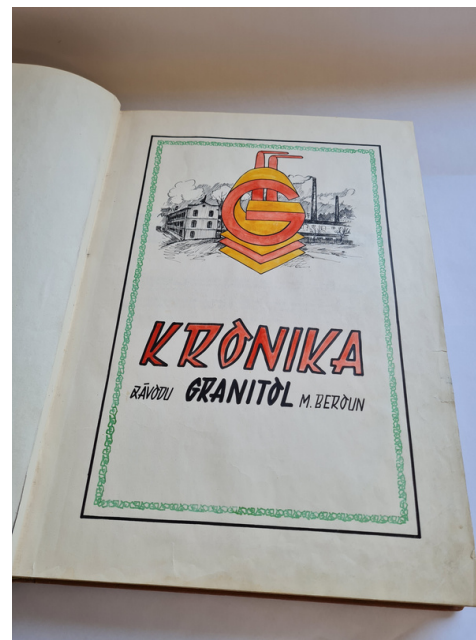
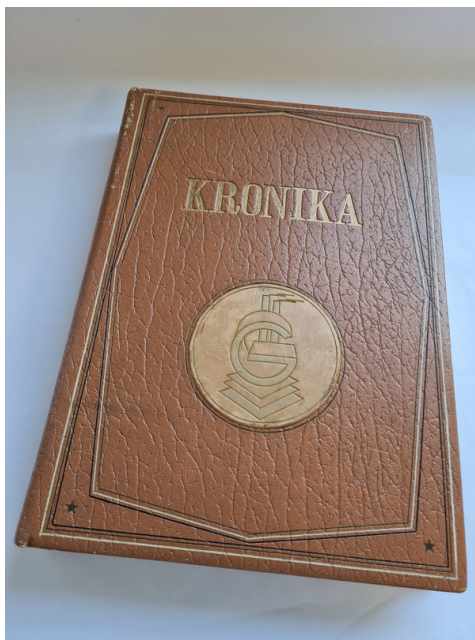
Kronika GRANITOL - kniha zachycující historii naší firmy od roku 1895 do roku 2002

„Tato kronika byla založena 1. dubna 1957 a chci v ní zachytit vznik a další vývoj a život závodů GRANITOL z podkladů, které bylo možno z místních zdrojů opatřit.“ Potocký

Zakladatel této kroniky Miloslav Potocký nestačil svůj záměr uskutečnit. Události v této kronice stačil zachytit do konce roku 1958. Dne 17.1.1963 jej skosila zákeřná nemoc ve věku 41 let.

Kronikáři

1895 - 1958	Miloslav POTOCKÝ
1959 - 1970	Milan KOTIŠ
1971	Lenka RUSOVÁ
1972 - 1980	Ladislav ČÁSTEK
1981 - 1986	Jiřina MÁLKOVÁ
1987 - 2002	Václav CHOLEVA

1895 - 1945

K ONCEM 18. STOLETÍ BYL TEXTILNÍ PRŮMYSL V MOR. BEROUNĚ NA VYSOKÉ ÚROVNI. ZVLÁŠTĚ FA MÖRITZ HANSEL, MECHANICKÁ TKALCOVNA, BAREVNÁ A APRETURA (NYNĚŠÍ ZÁVOD GRANITOL) BYLA S CCA 350 MECHANICKÝMI STAVY NA PRVNÍM MÍSTĚ. MAJITEL TĚ VÁRNÝ A JEHO DVA SYNŮVĚ, KTERÍ MĚLI VELKÉ ODBYTÍŠTĚ NA VYRÁBĚNÍ ZBOŘÍ (PÓLSKŮ, MAĎARSKŮ, RUMUNSKŮ, BULHARSKŮ, TURECKŮ, ŘECKŮ, SRBSKŮ ATD.), SE NEUSTÁLE SNAŽILI PŘINĚST NA TRH NOVÉ DRUHÝ. MEZI JINÝM KDE BYLY TAKÉ POKUSY VYRŮBIT NEPRŮMOKAVÝ TEXTIL, KTERÝ SE POUKŮVAL K VÝROBĚ RÁSTĚR. TOTO BYLO MAČENÍM V LŮHU DŮSAŘENÍ.

V RŮCE 1895 BYL PRŮVOD RŮZŠÍŘEN, RASTAVEN POREMEK LEŽÍCÍ VEDLE STÁVAVÍCÍ TŮVÁRNÝ A BYLO ZAPOČATO S VÝROBŮU VOSKOVANÉHO PLÁTNĚ. VOSK SMÍCHANÝ S PRŮSKYŠÍCÍ SE RŮZPŮLŠTEL A TÍMTŮ RŮZTŮKEM BYLO DOTÍRÁNO PLÁTNŮ, KTERÉ BYLO PŮ NATŘENÍ SUŠENÍ.

TAK VYNIKLA FA MÖRITZE A OTTŮ HANSELA FIRMA "PRVNÍ RAKŮLSKÁ TŮVÁRNA NA NEPRŮMOKAVÁ A VOSKOVANÁ PLÁTNĚ" V MÖZAVSKÉM BEROUNĚ. V TĚTŮ DŮBĚ BYLY ČINĚNY POKUSY S ŮLEVŮVÝMI PLÁTNÝ. LNĚNÝ ŮLEV SE VAŘIL MNOHŮ HŮDIN S PŘÍDAVKEM (BLEICHATTE) TAK DLOUHŮ, AŽ VYNIKLA FERMEZ RŮZŠŮLOVATELA. TŮ MĚLO TEN VÝZNAM, ŽE ŮLEVŮVÁ PLÁTNĚ (RŮLETA) RYCHLEVI PRŮSUCHALA A MĚLA PĚKNÝ VŘHLED A LEŽK. V SUŠÁRNÁCH Č. 5 A 6 (NYNĚŠÍ MANGARDA) BYLY RŮLETV SUŠENY PŘI TEPLŮTĚ 60°.

PRO STÁLE STŮUPAJÍCÍ SPŮTRĚBU TŮHŮTŮ NOVĚHŮ VÝROBKŮ BYLY ČINĚNY POKUSY S NÁTERÝ CELULŮIDU A BUNICINY, KTERÉ BYLY RŮZPŮLŠTENY V LIHU A ACETONU A KTERÉ DALY TEXTILU ŮHEBNÝ RŮHŮVINĚ PŮDŮBNÝ PŮVLAK. PŘIMÍCHANÍM BAREV ŠTAL SE NOVÝ VÝROBEK VELMÝ PŮDŮBNÝ KŮŽI A BYL PROTŮ PŮJMENŮVAN UMĚLÁ KŮŽE.

ZÁVEM Ů TENTŮ DRUHŮ NOVĚHŮ ZBOŘÍ BYL TAK VELIKÝ, ŽE BYL UTVŮREN KŮNCERN A ZŘÍZENY 3 FILIÁLKY V ČIRINĚ. JEDNA BYLA V GÖSGWIGU U DRÁŽDAN, DRUHÁ V MANCHESTERU (ANGLIE) A TŘETÍ V PETROHRADĚ (RUSKŮ).

MNOHŮ NAŠICH NEVLEDĚJŮHŮ DĚLNÍKŮ A MISTRŮ MUŠELO DŮ ČIRINY, ABY TAM RALŮŽILO A VEDLO TYTŮ PRŮVŮV.

PRŮVOD MOR. BEROUN BYL RŮZŠÍŘEN, KŮTELNA ZVĚTŠENA Ů JEDEN KŮTEL A VYSTAVĚN 56m VÝŠKŮ KŮMÍN.

V RŮCE 1908 BYL PŮSTAVEN NOVÝ TRAKT HLAVNÍ TŮVÁRNÍ BUDŮVY (DNEŠNÍ EXPEDICE, MĚŘIRNA A KANCELÁŘE). V TĚTŮ DŮBĚ BYLA TAKÉ ZŘÍZENÁ GUMÁRNA A VYRÁBĚNÁ GUMŮVÁ PRŮSTĚRADLA (PRO NEMŮČNĚ) V 16 TI VAKŮŠTECH.

NÁŠLEDKEM VELKÝCH VYDÁNÍ NA NOVŮSTAVBY VE VNITRŮREMÍ I ZAHNANÍČI A RŮZŠÍŘENÍM PRŮVODU UPA-DLA FA: V RŮCE 1912 DŮ KŮNKURBLU S 12,000.000 RAKŮLSKÝCH KŮRUN. PRO PŮDNIK, KTERÝ TED VEDL JEN MOR. BEROUN, NASTALY TĚŽKĚ DŮBV. PRVNÍ SVĚTŮVÁ VÁLKA PŘÍNEGLA SIČE MNOHŮ VŮJENSKÝCH RAKÁREK, AVŠAK ZAHNANÍČNÍ ŮBCHŮD U-PADAL. ŮSTŘEDÍ PŮDNIKU A HLAVNÍ ŮSTÁRNA BY-LY PŘELOŽENY DŮ VÍDNĚ A ŮDTUD BYLY ŘÍZENY VŠECHNY ŮBCHŮDV.

VYNIKEM (PRVNÍ) ČESKŮSLOVENSKĚ REPUBLIKY MU-SEL BYTI ZMĚNĚN I NÁREV PŮDNIKU, KTERV SE DŮ TĚ DŮBV JMENŮVAL "RAKŮLSKÁ TŮVÁRNA NA U-MĚLOU KŮŽI A VOSKOVANÁ PLÁTNĚ" A.Š. VÍDEN I., TŮVÁRNA MÖZAVSKÝ BEROUN. (ÖSTEREICHISCHE KUNST-LEDER UND WACHSTUCHFABRIK, A.G., WIEN I., FABRIK BÄRN).

V TĚTŮ DŮBĚ PRACŮVALŮ V ZÁVŮDĚ 80 ZAMEŠTNAN-CŮ.

PROTŮDĚ ŮBUVNICKÝ PRŮMYSL V ČELE SE ZLÍNEM ZVLÁŠTĚ RYCHLE VŘRŮŠTAL, VYNIKÁ VELKÁ PŮPTÁV-KA PŮ ŮBUVNICKĚ ŠTELCE. PŮNĚVADŮ PRO TENTŮ ŮČEL SE NEHŮDILA DŮBŘE ANI PŮGUMŮVANÁ TKANINA ANI TKANINA, S NÁNŮŠEM NITRA, BYL W-PRACŮVÁN NOVÝ PŮŠTUP. V TĚTŮ KVALITĚ BY-LŮ PRŮVEDENŮ, JAKŮ PRÁČE VE MÖDĚ ASI 800.000BM PRO TEXTILNÍ TŮVÁRNÝ, KTERÉ TŮTŮ ZBOŘÍ ŮDPŮDÁVALY TŮVÁRNÁM NA ŮBUV. TÍM NÁŠLO NĚKŮLIK DĚLNÍKŮ NOVĚ ZAMEŠT-NÁNÍ.

VŠEOBECNÁ HOSPODÁŘSKÁ KRIZE V ROKU 1929-32 NEUŠETŘILA ANI PODNIK. BYLA ZALOŽENA NOVÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST. AKCIE BYLY ROZDĚLENY NÁSLEDOVNĚ: 1/3 RUDOLF KURT HANSEL, VÍDEŇ, 1/3 FA. GRAB A SPOŁ. PRAHA A 1/3 FA. ŠADON, TŮV. NA UM. KŮŽE, PARIŽ. BYL UTVOŘEN NÁŘEV FV: „ZÁVODY GRANITOL, AG PRAHA“.

Z FRANCIE OBDRŽELA TŮVÁRNA STANICI PRO ZDĚTNÉ ŘÍSKÁVÁNÍ LIHU A BENZINU, TŘECÍ MLÝNVY (KÖLLER), MÍCHAČKY ATD. BYLA VYBUDOVÁNA LABORÁTOŘ NÁKLadem 1/4 MILIONU Kč. BYLA PŘEVZATA VÝROBA UMĚLÝCH KŮŽÍ, KTERÉ BYLY VYRÁBĚNY ČÁSTEČNĚ S NÁNOSEM NITRA A ČÁSTEČNĚ OLEJOVÝCH MAS. ROVNĚŽ BYLA ZAVEDENA VÝROBA SEMISŮVÝCH UMĚLÝCH KŮŽÍ (3 VAKOSTI). TĚŽKÉ VAKOSTI NA PÁSV A PŮTAHY, LEHKÉ VAKOSTI K VYKLÁDÁNÍ PŮLRODER NA HUDEBNÍ NÁSTROJE A ČALOUNĚNÍ. DÁLE PAK SEMIS NA PODKLADĚ PAPIRU PRO VÝROBU KARTONŮ. VELKÁ PODROBNOST BYLA VĚNOVÁNA VÝROBĚ RŮLET NA ŮLEVI A NITRU V HŮTOVÝCH ŠÍŘÍCH OD 70cm DO 193cm.

STAV OSADZENSTVA VZROSTL NA 116 PRACOVNÍKŮ. PŘÍČLENĚNÍM JUDETSKÉ ŮBLASTI K NĚMECKU V RŮCE 1938, BYL PODNIK ZABAVEN A 3/4 RŮKU

BYL POD KOMISAŘSKÝM VEDENÍM.

PO TĚTO DOBĚ BYL PODNIK PŘIŘČEN FÉ: K WAENTIG, KOMANDITNÍ SPOLČNOST, GROSSENHEIN, SASKO, KTERÁ BYLA MAJITELKOU AŽ DO KVĚTNA 1945. V TĚ DOBĚ BYLA PŮSTAVENA NOVÁ STANICE PRO ZDĚTNÉ ZISKÁVÁNÍ ROPUSTIDEL A VYPRACOVÁNÍ PLÁNY NA PŘESTAVBU KOTELNÝ A VÍCERÝ TOVÁRNÍCH OBJEKTŮ.

DNE 5.5.1945 V 11 HODIN DOPŮLEDNE BYLA TOVÁRNA OBGAŽENA KUDŮU ARMÁDŮU.

V ČERVNU 1945 BYLA ZAHÁVĚNA V ŮMERENĚ MÍŘE ŮDĚT PRÁCE.

rok 1925

